

את הסוף יכול כל אחד לתאר לעצמו

תסריטים

בשעה שגייסות צה"ל ישעטו דרומה, מיוזחה וצפונה, יתקבל אולטימטום גרעיני סובייטי, שיהיה מוגבל למיספר שעות. ארצות-הברית תזכר להצטרף לאולטימטום זה (נוסח אייזנהואר, 1956), להתנגד לו (נוסח ג'ונסון, 1967) או להתנגד לו תוך נקיטת יוזמה אמריקאית-סובייטית משותפת (נוסח ז'נר, 1973).

בסערת המלחמה, לא תהיה לשיטת הערי-ביום כל ברירה אלא להטיח אמברגו מוחלט על מישוריה הנפט לעולם המערבי. האמברגו יקומם את העולם נגד ישראל.

ההמשך — כמו בתסריטים הקודמים.

תסריט, שבמרכזו יעמוד האמברגו בלבד:
 כאשר יתכנס העולם הערבי כי לא ייתכן משא ומתן משמעותי להשגת הסדר שיקלוול נסיגה ישראלית מהגדה והרצועה, יגבר הלחץ הפנימי להפעלת נשק הנפט. שליטי-הנפט ינסו לעמוד מול לחץ זה, אך לא יוכלו. באופן דרמטי, או לאידיאלי, יתהדקו הכי-רנים. שאיבת הנפט תוקטן. המחירים יעלו. כי-אירופה יגדל חוסר-העבודה ויגוע, על פי החרי-שזכים הבריטיים, ל-30 מיליון מובטלים.

האירופים יודיעו לממשלת ארצות-הברית שאם לא תנקוט צעדים מיידיים לריסון ממשלת-ישראל, יהיה כל מיבנה נאט"ו נתון בסכנה. בארצות-הברית עצמה תביא עליית מחירי-הבנזין גל של זעם. הזעם יופנה נגד ישראל והיהודים. האשמים בכל"י יהודי ארצות-הברית ייתפסו בין פטיש הזעם הזה לבין סדן נאמנותם לממשלת-ישראל. מחשש פן תיווצר אנטי-שמיות בממדים חסרי-תקדים, יודיע המיסד היהודי לממשלת-ישראל שיהודי אמריקה לא יוכלו לעזור לישראל במערכה נגד הנשיא.

הנשיא קארטר יחליט שיוכל עתה להסתכן בעימות עם ממשלת-ישראל, מבלי שיצטרך לחי-שוש מפני תגובה יהודית. העימות יתפתח כמו בתסריט הראשון.

תסריט שונה הגמרי, הקרוב יותר לתיקויותיו של בגין עצמו:
 אחרי כמה חודשי קיפאון או התחכמויות דיפלומטיות, תתרחש התפוצצות בעולם הערבי. הקצינים הצעירים במצרים יגיעו לכלל מסקנה ש-המדינות של סאדאת ניכשלה לחלוטין, שהאמריקאים אינם מוכנים או מסוגלים להחזיר לערבים את האדמות הכבושות, וכי בנייתים נהרס כושרו של הצבא המצרי ביגלל אמבאגרי-הנשק הסובייטי.

קבוצה של "צעירים חופשיים", בערו מגמה נאצרית-שמאלית תפיל את סאדאת ותתפוס את השלטון במצרים. היא תחדש את ברית-הידידות עם הסובייטים. זרם כביר של נשק סוביי-טי ימלא את מחסני הצבא המצרי.

בטוריה תתחולל התפתחות דומה. חאפז אל-אסד יפול. או יחזור למגמה פרו-סובייטית קיצונית. תקום מחדש "החזית המיזרחית". באש"ף ימוגרו היסודות המתונים. והאירגון יחזור לקו הקיצוני ביותר, שיקלוול את חידוש פעולות-הטרור בארץ ובעולם. כדי לשמור על כסאו, יצטרך גם המישטר הסעודי להתפשר עם הרוחות החד-שות, להבטיח כסף למלחמה ולהעמיד את נשקי-הנפט לרשות החזית הערבית הקיצונית.

מוגל פני החזירה הסובייטית המחודשת וחי-פיה של בימעת כל העמדות האמריקאיות כמרי-חב, יתגשם החלום הישן של ממשלות-ישראל. ארצות-הברית תתייצב שוב, באופן ביועדי, דצר ישראל. במקביל זרם הנשק הסובייטי לערי-דם הערבי יזרם הנשק האמריקאי לישראל.

דבררים יגיעו לידי התפוצצות. הסיכוב החמישי ילבש במהרה ממדים גלובליים. בעוד צה"ל והצבאות הערביים מתנגשים ברחבי המרחב, יפעילו נשק מתוחכם ביותר בחזיתות ובעורף ויפילו רבבות קורבנות משני הצדדים, ובעוד האוכלוסיה הפלסטינית תברח בהמוניה מהארץ, יתגבש במהירות עימות גרעיני בין מעצמות-העל. העולם יתנדנד על עברי-פירפוח של מלחמת-העולם השלישית. את הסוף יכריע כל אחד לתאר לעצמו עדי-פי נטייתו — מילחמת גוגי-מגוג ושואה גרעיני-נית, או הירבבות גלובלית וכפיית ברופאיות של הסדר כמרחב. הבחירה חופשית.

יומת אפשרות כימעת לכל התסריטים הקודמים: במהדך העימות הישראלי-אמריקאי הצפוי (שהוא, כמובן, עימות בין ישראל והעולם כולו) יגבר הסותרור האומני בישראל.

העימות יתחרר את היצרים העמוקים ביותר החבוים בלב העם היהודי, שינאחו לגויים ואמונתו שהגויים זומי-מים לכלותנו. הוא יתלכד סביב מנהיגיו, שיהיו קיצוניים יותר ויותר. הציבור והמנהיגות יזינו זה את זה בהת-להבותם. הם יישבעו "לעמוד איתן", ב"גב זקוף" מול מוימות הגויים. הם יאימנו על העולם בנשק גרעיני. הם ידחקו לפינת שלא יהיה ממנה מוצא.

הפוליטיים יווחו לו כי בניגוד למה שיצפו, התייצבו יהודי ארצות-הברית לימין ממשלת-ישראל. המיסד היהודי-אמריקאי הבין שעצם קיומו תלוי בקשריו עם ממשלת-ישראל, ועל כן נאלץ לתמוך בבגין — אף כי מנהיגיו הפחדניים ידעו שזהו מישחק באש. המוני היהודים קיבלו את בגין בהתלהבות כשהם מוכנים, כמו תמיד, להילחם בערבים עד החייל הישראלי האחרון.

קארטר יגיע למסקנה שצא כדאי לו להתי-ייצב מוגל הלחץ היהודי המלוכה, שיהרום את מופקדתו. הוא יחליט "דתת לישראלים די חב, כדי שיתנו את עצמם".

סוכני-ביון אמריקאים ירמוזו לעמיתיהם הערביים כי כדאי להם לבצע פעולת-מלחמה מוגבלת, כדי להביא לשבירת הקיפאון. ביום כלשהו, בסתיו 1977, או באביב 1978, יפתחו צבאות-ערב בהתקפה. הצבא הישראלי יהיה מוכן, וישיב במהלומה מוחצת. הסובייטים יקראו לצה"ל לעצור מיד, ויודיעו כי במקרה של אי-היענות ישראלית יפציצו את ישראל מבליים. שתי המעצמות ייכנסו לדיון דחוף, כתוצאה ממנו. לישראל הודעה אולטימטיבית.

נאגאסאקי 1945: מילחמת גוג ומגוג

שתכלול תוכנית-שלום מפורטת ("תוכנית קארטר") — נסיגה לגבולות 1967, מדינה פלסטינית, פירון וערובות. **מוגל פני האולטימטום, ואחרי שמחסני הנשק היהודי במלחמה, תיאדק ממשלת-ישראל קקב את התנאים.**

אריאציה לזואריאציה — מילחמת-מגע. קברניטי ישראל החדשה יבינו כי הדברים מתקרבים למשבר, וכי צפוי עימות עם ארצות-הברית. שבמהלכו ייסגר ברז גושק האמריקאי.

יועציו הצבאיים של בגין יודיעו לו כי לצה"ל עליונות מוחלטת בחימוש מכל הסוגים, וכי הוא מסוגל להנחית על העולם הערבי מכת-פתע שתעמיד בצל את הצלחת ה-5 ביוני 1967. אם ישראל לא תנצל הודמנות זו, עלול מאוין-הכוחות להשתנות לרעתה תוך זמן-מה. **ממשלת-ישראל תחליט לזוים את הסיכוב הישראלי-הערבי החמישי. על משה דיון ונמך להסוות את ההכנות. וייצמן יכין את המלחמה. אחת ממטרות הסיכוב החמישי תהיה ליצור את התני-אים לסיפוח הגדה המערבית ורצועת-עזה, מבלי להגדיל את האוכלוסיה הערבית של המדינה היהודית. במהלך המלחמה יעברו המוני ערבים את הירדן מיוזחה, ואת הילטאני צפונה.**

פוליטיקה אינה דומה לקו ישר. היא דומה יותר לנהר. ברור היכן תהליך מסויים מתחיל, והיכן הוא צריך להיגמר. אך הדרך מכאן לשם אינה ישרה, אלא מתפתלת תדיר ימינה ושאלה. לעיתים נדמה כאילו היא מסתובבת וחוזרת על עיקבותיה. **אך בסופו של דבר מנצח תמיד ההיגיון הפוליטי, והנהר מגיע אל הים.**

המהפכה הפוליטית שהתחוללה בישראל ב-17 במאי 1977 פתחה בתהליך, שסופו נתון מראש. סופו יהיה מר למדינה ומר לאזרחיה. אבל עד שתהליך זה יגיע אל סיומו ההגיוני יכולים לחלוף חודשים ושנים.

הוא יכריע לפקוד שלבים שבהם יהיה נדמה כאילו העניינים משגשגים, המשק פורח והמדינה נה מצדיחה בכל מעשיה.

אולם ההיגיון היסודי, המבוסס על יחסיה-הכוחות האמי-תיים ועל האינטרסים הפועלים בשטח, לא יפסיק לפעול גם בשלבים אלה. הוא יחזור אל התוצאה ההגיונית של התהליך כולו — אף-כי אין סוף לאפשרויות של ואריאצ-יות זמניות.

הבה נבדוק כמה מן הוואריאציות האפשריות האלה, שיקבעו את חיינו בחודשים ובשנים הקרובים. אחרי הקמת ממשלתו של בגין, אלה הם תסריטים מתחלפים, שכל אחד מהם יכול להתגשם לבדו, או תוך שילובו באחר.

תסריט היסודי, הפשוט וההגיוני ביותר:
 אחרי כמה שבועות של הודעות-נימוסין וביקורי-נימוסין, יבינו האמריקאים כי אין כל סיכוי לשכנע את בגין להחזיר את הגדה ו/או להכיר ביישות הפלסטינית. יתחיל דחק אמריקאי ער ישראל, תחילה בערינות, וכעבור זמן-מה בנסות. מישדוחי-הנשק ייפסקו. הזמנות-הנשק ייענו בסירוב או בדחייה. זרם הכסף יצטמצם, עד שייפסק.

בארץ יהיה משבר. האבטלה המבורכת, שהליכוד גרם לה כמתוכנן, תהפוך אבטלה המונית ובלתי-מבורכת. ממשלת הליכוד תנסה להכניס את הציבור לאכסטאזה של התלהבות לאומנית, תחת הסיסמה "העולם כולו נגדנו". היא תקרא להידוק התגורה, לצימצום השירותים החברי-תיים, לייצור נשק מוגבר, ולהשעית חופש-הביטוי. **אולם בסופו של דבר לא יהיה ניתן העמוד מוגל הדחק הזה. ממשלת-הליכוד תתפרק. כרי-חות אחרים יגיעו לשילטון.**

איתו התסריט, בוואריאציה קצת יותר מתוחכמת: משה דיון יעורר וייצמן ישכנעו את מנחם בגין לשחק בצורה ערמומית יותר, ולהפעיל את הטאקטיקה הדיפלומטית הכרוכה.

בגין "ימתן" את עמדותיו. הוא לא יחזור בו, חלילה, אבל שריו ומקורביו ידליפו שוהי עמדת-מיקוח בלבד, וישבעצם מוכן גם בגין להתפשר.

אחרי כמה חודשים תתכנס ועידת-ז'נבה. איכשהו יתגברו הצדדים על בעיית הייצוג הפלסטיני. בגין יסרב, כמובן, להסכים להשתתפות כלשהי של אש"ף. אבל תימצא נוסחה, שתדחה ההכרעה לשלב מאוחר יותר. **המישדוח הישראלי, בראשותו של בגין עצמו, תלך לזנבה במגמה ברורה להשתמש בוועידה ליצור תעמומה והשהייה בינדי.**

בסיכוב הראשון יהיו נאומים. מנחם בגין יגאם נאום היסטורי הוצב-להכנות, שבו יוכיח כי הקדושי-ברוך הוא נתן את הארץ כולה לזרע יעקוב. הערבים ינאמו נאומים תקיפים לאיפחות. נציגי המעצמות יקראו למתינות. לאחר-מכן יתחיל הסיכוב השני, שיהיה ארוך ומייגע. ישראל תתבע לדבר קודם-כל על מהות השלום. הערבים ידרשו לדבר תחילה על הגבולות. יתפשו נוסחות-פשרה. דיון יפתע מדיפעם בהמצאות חדשות, שירתקו את כלי-התיקשורת לכמה שבועות, עד שיתברר שאין בהן דבר. כך יעברו כמה חודשים, ונגיע לאביב 1978. כל המשתתפים האחרים יידעו, כמובן, שאין כל סיכוי ש-הוועידה תישא פרי כלשהו. אבל הם יקחו חלק במישחק, כדי להסוות את פשיטת-הרגל של מדיניות קארטר. סאדאת, אסד ופאהד.

בינתיים יימשך זרם ההון האמריקאי יושי-ראי, בארץ פשוט גיאות כדלנית, וממשהת-הליכוד תהיה פופולרית יותר מכפי שהיתה אירפעם. המל יורו כי בגין צדק כל העת. עד שיגיע רגע-האמת לא יהיה עוד ניתן להסוות את כישלון הוועידה. היא תתפרק. **מכאן — חררה אל התסריט הראשון. ערי-מות ישראלי-אמריקאי, לחץ, התמוטטות.**

אריאציה אחרת לתסריט הראשון או השני:
 הנשיא קארטר יתחמק מן העימות הישיר, יועציו